

○ (๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ อท๑๗๘/๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อท๑๗๖/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๔

วันที่ ๒๔ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ความอาญา

ระหว่าง { อัยการสูงสุด
นายสุวรรณ พันละเกตุ ที่ ๑
ว่าที่ร้อยเอกหรือว่าที่พันตรี รววิชัย พงษ์ธิพหล ที่ ๒

โจทก์

เรื่อง

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ เวลากลางวันต่อเนื่องเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร อาศัยโอกาสที่จำเลยที่ ๑ มีหน้าที่ดังกล่าว นำรถยนต์ส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร หมายเลขทะเบียน กข ๕๐๕๔ หนองคาย ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองในการเดินทางไปเรียนหรือศึกษาในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ตามที่ได้

/รับทุนการศึกษา...

○ (กต พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๒ -

รับทุนการศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
รวม ๑๙ วัน โดยไม่มีการบันทึกการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลอันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒
และโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิงบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใครที่จำเลยที่ ๑ เป็นผู้อนุมัติ
ให้เบิกจ่าย อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตและทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสระใครได้รับความเสียหาย

เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วน
ตำบลสระใคร ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย สั่งให้นางพัชรา นันทะมีชัย เจ้าหน้าที่พัสดุ
จัดทำรายงานขอซื้อผ้าห่มโดยวิธีพิเศษเป็นเงิน ๒๓๕,๐๐๐ บาท ซึ่งวงเงินควรขอซื้อโดยวิธีสอบราคา
ภายหลังได้รับอนุมัติให้จัดซื้อโดยวิธีพิเศษ จำเลยที่ ๒ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการ
จัดซื้อโดยวิธีพิเศษนำรายชื่อผู้ประกอบการจำนวน ๕ รายชื่อ รวมถึงร้าน เอส.ซี. มาร์เก็ตติ้ง
ซึ่งนายสุกภัย พันธลี ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของร้านเพียงแต่จดทะเบียนพาณิชย์ไว้แล้วให้จำเลยที่ ๒
ซึ่งเป็นน้องเขยของนางสาวอรณี ศรีพนม ภรรยานายสุกภัยเป็นผู้ดำเนินการ ไปให้นางพัชราจัดทำ

/หนังสือ...

หนังสือเชิญชวนเข้าเสนอราคา จัดทำทะเบียนรับเอกสารจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ บันทึกต่อรองราคา บันทึกคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ และใบสั่งซื้อ ฉบับลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๔ เพื่อจัดซื้อผ้าห่มจากร้าน เอส.ซี. มาร์เก็ตติ้ง แล้วจำเลยที่ ๒ นำเอกสารทั้งหมดไปให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและนายสุภกัยลงลายมือชื่อ แต่ลายมือชื่อในใบเสนอราคาและผู้รับเงินในฎีกาเบิกเงินไม่ใช่ลายมือชื่อนายสุภกัย อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตและทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสระใครได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย เหตุเกิดที่ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย จำเลยที่ ๑ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อท๓๔/๒๕๖๔ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑, ๑๕๗ และนับโทษของจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อท๓๔/๒๕๖๔ ของศาลนี้

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

สำหรับจำเลยที่ ๑ ข้อเท็จจริงยุติว่าระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ จำเลยที่ ๑ นำรถยนต์ส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร หมายเลขทะเบียน กข ๕๐๕๔ หนองคาย ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองในการเดินทางไปเรียนหรือศึกษา

ในวันเสาร์...

- ๔ -

ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ตามที่ได้รับทุนการศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ณ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี รวม ๑๙ วัน โดยไม่มีการบันทึกการใช้รถยนต์ส่วนกลางอันเป็นการ
ฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ และโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิงบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล
สระใครที่จำเลยที่ ๑ เป็นผู้อนุมัติให้เบิกจ่าย และจำเลยที่ ๑ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีอาญา
หมายเลขดำที่ อท๓๔/๒๕๖๔ ของศาลนี้ ซึ่งโจทก์บรรยายฟ้องในคดีหมายเลขดำที่ อท๓๔/๒๕๖๔
ว่าเมื่อระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐ จำเลยที่ ๑ อนุมัติให้สั่งซื้อ
อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ส่วนกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร
โดยมิชอบ การนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ไม่มีการบันทึกการใช้รถยนต์ส่วนกลางทำให้มีการนำรถยนต์
ส่วนกลางไปใช้โดยไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์
ส่วนตน อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นการแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบ เป็นการปฏิบัติหรือ
ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้น

/การปฏิบัติหน้าที่...

- ๕ -

การปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต การกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ในคดีนี้เป็นการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้โดยไม่ชอบและใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ส่วนกลางที่จำเลยที่ ๑ อนุมัติให้สั่งซื้อและอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในคราวเดียวกันกับในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อท๓๔/๒๕๖๔

สำหรับจำเลยที่ ๒ ข้อเท็จจริงยุติว่า วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ จังหวัดหนองคาย ประกาศให้กิ่งอำเภอสระใครเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เนื่องจากสภาพอากาศหนาวเย็นระหว่างวันที่ ๑๖ ถึง ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตามสำนวนการไต่สวนเอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๔๔๖ ถึง ๔๔๘ สภากงค์การบริหารส่วนตำบลสระใครประชุมและมีมติให้จัดซื้อผ้าห่มกันหนาวแจกจ่ายประชาชนในวงเงิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท โดยมอบหมายให้จำเลยที่ ๒ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระใครอีก ๓ คน ร่วมกันสืบราคา จำเลยที่ ๒ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระใครดังกล่าวสืบราคาได้ผืนละ ๒๔๘ บาท ส่วนจำเลยที่ ๑ ช่วยสืบราคาได้ผืนละ ๒๓๕ บาท ที่ประชุมจึงมีมติให้จัดซื้อผ้าห่มได้ได้ในราคาผืนละ ๒๓๕ บาท ปรากฏตามรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร สมัยสามัญที่ ๔ ครั้งที่ ๒ ถึงครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๙ ถึง ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตามลำดับ สำนวนการไต่สวนเอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๓๙๔ ถึง ๔๒๓

/องค์การบริหาร...

- ๖ -

องค์การบริหารส่วนตำบลสระใครดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มดังกล่าว จำนวน ๑,๐๐๐ ผืน เป็นเงิน ๒๓๕,๐๐๐ บาท โดยวิธีพิเศษ พร้อมทั้งมีคำสั่งแต่งตั้งจำเลยที่ ๒ เป็นประธานคณะกรรมการดำเนินการจัดหาพัสดุ ตามเอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๖๑๗ ถึง ๖๒๒ การจัดซื้อมีผู้เสนอราคา ๕ ราย คือ ร้านทองก้อน ชัพพลาย ร้าน เอส.ซี. มาร์เก็ตติ้ง ร้านไทยพิพัฒน์ ร้านทวีพูลทรัพย์การค้า และร้านทรัพย์ไพศาลการค้า ตามเอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๖๒๓ ถึง ๖๒๖ และหน้า ๖๓๑ ถึง ๖๕๐ โดยร้าน เอส.ซี. มาร์เก็ตติ้ง เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด และเข้าทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร ส่งมอบผ้าห่มให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลสระใครครบถ้วน ถูกต้องตามสัญญา ตามเอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๖๕๑ ถึง ๖๕๕ องค์การบริหารส่วนตำบลสระใครดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้แก่ร้าน เอส.ซี. มาร์เก็ตติ้ง ตามเอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๖๕๖ ถึง ๖๖๕

คดีมีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ข้อเท็จจริงยุติว่าเหตุคดีนี้เกิดระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ ตามหนังสือสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอสระใคร เอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๒๕๙ ปรากฏว่านายจันทรา สิงสุขุม รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับจำเลยทั้งสองต่อพนักงานสอบสวน

/เมื่อวันที่...

จึงมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิพากษาว่า โจทก์มีอำนาจฟ้อง

ให้โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองและขอให้ศาลพิจารณาคดีต่อไป และให้จำเลยทั้งสองชดเชยค่าเสียหาย

- ๗ -

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๐ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ให้ไต่สวนข้อเท็จจริงคดีนี้ ตามคำสั่งที่
๑๐๘๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๒๗๑ ถึง ๒๗๓ และแจ้ง
คำสั่งให้จำเลยทั้งสองทราบเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ ตามหนังสือแจ้งคำสั่งเอกสารหมาย จ.๑
หน้า ๒๗๔ ถึง ๒๘๕ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นมิได้กำหนดให้คณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องยกเรื่องขึ้นพิจารณาเมื่อใด และในกรณีที่ต้องมี
การไต่สวน ต้องไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาใด การที่
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยกเรื่องคดีนี้ขึ้นพิจารณาและเริ่มดำเนินการ
ไต่สวนก่อนวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ เมื่อเป็นเรื่องที่มีการกล่าวหาภายใน
กำหนด ๑๐ ปี นับแต่วันเกิดเหตุ จึงไม่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

/การป้องกัน...

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๕ (๑) และเป็นกรณีที่คณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยกเรื่องขึ้นพิจารณาและเริ่มดำเนินการไต่สวนโดยชอบ
อยู่แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ ซึ่งตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๔๒
วรรคหนึ่ง กำหนดให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไป แต่การดำเนินการ
ดังกล่าวนั้นตามวรรคสองกำหนดให้ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตาม มาตรา ๔๘ เว้นแต่ระยะเวลา
ดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปแล้วหรือเหลือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ให้นับระยะเวลาเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันที่
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
ใช้บังคับ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการไต่สวน ต้องไต่สวนและ
มีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติกำหนดซึ่งต้องไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันที่เริ่มดำเนินการไต่สวน จึงเป็นกรณีที่
ระยะเวลาดังกล่าวเหลือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ให้นับระยะเวลาเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติ

/ประกอบรัฐธรรมนูญ...

คำพิพากษาของศาลฎีกา

ได้แก่ การรับรองจากประธานสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่...

- ๙ -

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้บังคับคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงต้องไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จ
ภายในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ดังนั้นเมื่อข้อเท็จจริงยุดีว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติได้รับเรื่องคดีนี้ไว้ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๐ และมีการมอบหมายเจ้าพนักงานให้
ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๐ แต่ไม่ปรากฏว่ามีการดำเนินการไต่จนกระทั่งปี ๒๕๕๖
จึงมีการมอบหมายเจ้าพนักงานให้ดำเนินการอีกครั้งและมีการมอบหมายอีกในปี ๒๕๕๗ และ ๒๕๕๘
ตามลำดับปรากฏตามคำสั่งมอบหมายเจ้าของเรื่อง ผู้รับผิดชอบในเอกสารหมาย จ.๑ หน้า ๒๕๙ และ
ด้านหลังเอกสารหน้าดังกล่าว คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีคำสั่ง
ให้ไต่สวนคดีนี้เมื่อปี ๒๕๖๐ และแจ้งคำสั่งให้จำเลยทั้งสองทราบเมื่อปี ๒๕๖๑ และมีความเห็นหรือ
วินิจฉัยในคดีนี้เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ปรากฏตามรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงเอกสารหมาย จ.๑
หน้า ๓ ถึง ๗๔ โดยไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาดังกล่าว
อันเป็นเหตุที่จะขยายเวลาออกไปตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม ดังนั้น เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลา
ตามกฎหมายแล้วคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงไม่มีอำนาจไต่สวน

/และมีความเห็น...

- ๑๐ -

และมีความเห็นหรือวินิจฉัยต่อไป โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา มาตรา ๑๒๐ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง

พิพากษายกฟ้อง.

นายวิฑูร วิมลเศรษฐ์

นายสราวุธ บงใจยุทธ

